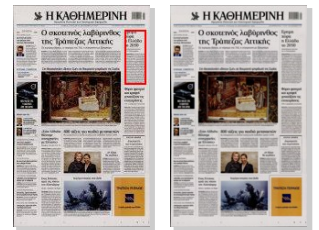

1. ΕΡΗΜΗ ΧΩΡΑ Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2050

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/09/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/09/2016

Σελίδα: 1

Ερημη χώρα η Ελλάδα το 2050

*Αποτελέσματα έρευνας
για το δημογραφικό*

Κρίσιμα δεδομένα, που εγείρουν πιεστικά ερωτήματα, προκύπτουν από την έρευνα της «διαNEΟσις» για το δημογραφικό πρόβλημα της χώρας, την οποία δημοσιεύει σήμερα η «Κ». Τα αποτελέσματα -σοκ περιγράφουν ένα δυστοπικό πολύ κοντινό μέλλον. Το 2050 ο πληθυσμός της Ελλάδας υπολογίζεται πως θα είναι από 8,3 έως 10 εκατ., δηλαδή μειωμένος κατά 800.000 έως 2,5 εκατ. σε σχέση με σήμερα! Η Ελλάδα το 2050 απειλείται να είναι χώρα μεσηλικών και γερόντων, καθώς οι άνω των 65 ετών κάτοικοί της θα είναι σχεδόν ο ένας στους τρεις και οι κάτω των 14 ετών θα είναι μόλις 12%-14,8%, από 15% που είναι φέτος και 28% το 1951. Η έρευνα που διεξήγαγε ο ερευνητικός οργανισμός επεξεργάστηκε οκτώ διαφορετικά σενάρια και όλα καταλήγουν στο ίδιο συμπέρασμα: στη μεγάλη μείωση του πληθυσμού. **Σελ. 3**

Ερημη χώρα θα είναι το 2050 η Ελλάδα

Ο πληθυσμός της θα έχει μειωθεί μέχρι και 2,5 εκατομμύρια, σύμφωνα με νέα έρευνα του οργανισμού διαΝΕΟσις που παρουσιάζει η «Κ»

Του ΓΙΑΝΝΗ ΕΛΑΦΡΟΥ

Το 2050 ο πληθυσμός της Ελλάδας υπολογίζεται πως θα είναι από 8,3 έως 10 εκατομμύρια, δηλαδή μειωμένος κατά 800.000 έως 2,5 εκατομμύρια σε σχέση με σήμερα! Η Ελλάδα το 2050 απειλείται να είναι μια χώρα μεσολαίων και γερόντων, καθώς το 2050 οι άνω των 65 ετών κάτοικοι της θα είναι σχεδόν ο ένας στους τρεις (30-33% από 21% που είναι σήμερα και 7% το 1951!). Οι κάτω των 14 ετών θα είναι μόλις 12-14,8%, από 15% που είναι φέτος και 28% το 1951.

Ενα δυστοπικό πολύ κοντινό μέλλον, μια Ερημη Χώρα με άδεια σχολεία και χώρους εργασίας, προβλέπει η νέα έρευνα-σοκ για τις

δημογραφικές προοπτικές της χώρας, που διεξήγαγε ο ερευνητικός οργανισμός διαΝΕΟσις και παρουσιάζει σήμερα η «Κ».

Η έρευνα επεξεργάστηκε οκτώ διαφορετικά σενάρια, τα οποία όλα υπολογίζουν μεγάλη μείωση του πληθυσμού. Το πιο αισιόδοξο μιλά για συρρίκνωση κατά 800.000 άτομα, με αυξανόμενη γήρανση της ελληνικής κοινωνίας. Η διάμεσος ηλικία (δηλαδή η ηλικία όπου οι μεγαλύτεροι αυτής είναι ίσοι σε αριθμό με τους μικρότερους), θα φτάσει το 2050 τα 49-52 έτη, από 44 που είναι σήμερα και 26 το 1951. «Ο πενήνταρπς θα είναι ο νέος της εποχής», που έλεγε και το τραγούδι, αλλά το καμώγελο είναι πλέον πικρό... Τα παιδιά σχολικής ηλικίας (από 3 μέχρι 17 ετών) θα μειωθούν από

1,6 εκατ. σήμερα σε 1,4 εκατ. (αισιόδοξο σενάριο) έως 1 εκατ. (απαισιόδοξο σενάριο) το 2050. Ο πραγματικός οικονομικά ενεργός πληθυσμός θα σημειώσει καθίζηση και θα μειωθεί κατά 1-1,7 εκατ. άτομα, από 4,7 εκατ. σήμερα στα 3-3,7 εκατ. το 2050! Πάρα πολύ λίγοι άνθρωποι θα μπορούν να εργαστούν για να κα-

Δυστοπική εικόνα του πολύ κοντινού μέλλοντος, με άδεια σχολεία και χώρους εργασίας, προβλέπουν τα οκτώ διαφορετικά σενάρια της έρευνας.

λύσουν τις ανάγκες μιας ολόκληρης χώρας.

Η συγκλονιστική έρευνα της διαΝΕΟσις προβάλλει στο μέλλον τάσεις που ήδη εκφράζονται. Την 1η Ιανουαρίου του 2015 ο πληθυσμός της Ελλάδας ήταν 10,8 εκατομμύρια, λιγότερος κατά 300.000 από τα 11,1 εκατ. το 2011. Για πρώτη φορά μετά το 1951 οι κάτοικοι της χώρας μειώνονται. Η κρίση πλήττει τη χώρα ως μια βόμβα νετρονίων, που εξαθλώνει τους κατοίκους, ακόμα κι αν οι κατοικίες παραμένουν στη θέση τους (για να πληρώσουν ΕΝΦΙΑ).

Τρεις είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν τη μεταβολή του πληθυσμού: Οι γεννήσεις, οι θάνατοι και η μετανάστευση. Υπάρχουν δύο ισοζύγια: Το φυσικό (γεννήσεις-θάνατοι) και το μεταναστευτικό (εισοδοί-έξοδοι). Σήμερα

και τα δύο αυτά ισοζύγια έχουν αρνητικό πρόσημο. Οι γεννήσεις μειώνονται, ενώ η υποβάθμιση του επιπέδου ζωής και της δημόσιας Υγείας αυξάνει τους πρόωπους θανάτους. Ταυτόχρονα, υπάρχει μεγάλη μετανάστευση νέων κυρίως Ελλήνων καθώς και αλλοδαπών που βρίσκονταν στη χώρα μας, ενώ λόγω της οικονομικής κρίσης –και παρά τις προσφυγικές ροές– η προσέλκυση νέων μεταναστών εκτιμάται πως θα είναι χαμηλή.

Η έρευνα της διαΝΕΟσις, η οποία διεξήχθη από το Εργαστήριο Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, υπό τη διεύθυνση του καθηγητή Βύρωνα Κοτζιάμη, θέτει στη συζήτηση νέα κρίσιμα δεδομένα και εγείρει πιεστικά ερωτήματα...

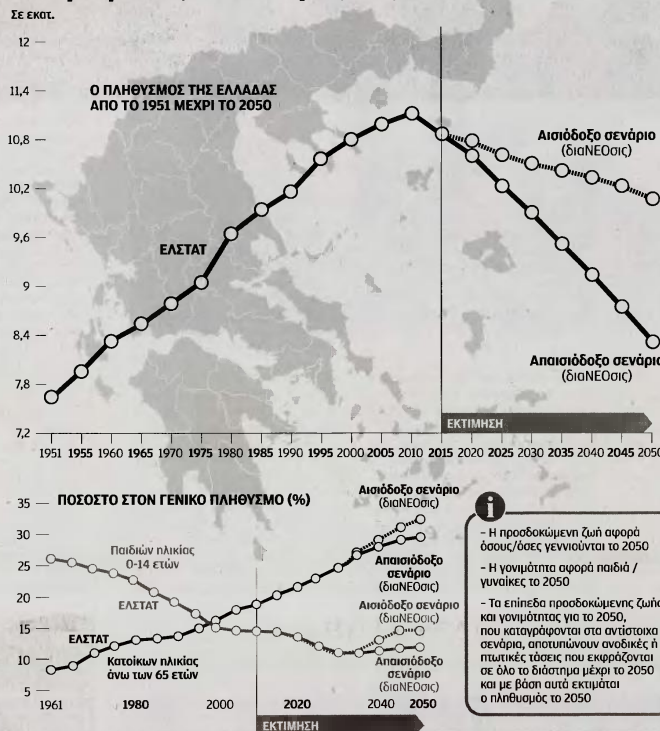
ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

	1951	2015	2050
Πληθυσμός (σε εκατ.)	7,6	10,8	8,3 - 10
Μέση ηλικία (έτη)	30	43,5	47 - 50
Κάτω των 14 ετών (%)	28	15	12 - 14,8
Άνω των 65 ετών (%)	7	21	30 - 33
Δείκτης Γήρανσης (65+ ετών/0-14 ετών)	0,24	1,44	2,04 - 2,73

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

	2015	2050 (πρόβλεψη)
Πρωτόμιο (3-4 ετών)	214.480	127.730 - 174.110
Νήπιο (5 ετών)	113.890	66.100 - 89.780
Δημοτικό (6-11 ετών)	644.860	413.350 - 565.150
Γυμνάσιο (12-14 ετών)	319.730	210.150 - 304.450
Λύκειο (15-17 ετών)	321.360	212.230 - 292.140

Εκτιμώμενος πληθυσμός της Ελλάδας το 2050

Σενάρια για την κατάσταση το 2050

ΣΕΝΑΡΙΟ 0	ΣΕΝΑΡΙΟ 00
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ (εισορές-εκροές)	ΜΗΔΕΝΙΚΕΣ
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΖΩΗ ΣΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΤΟΥ 2014	ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΖΩΗ (έτη)
8,4	81,8 / 86
ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ (παιδιά ανά γυναίκα) ΣΤΑ ΕΠΙΠΕΔΑ ΤΟΥ 2014	ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ (παιδιά ανά γυναίκα) ΑΥΞΗΝΗ
1,55 ΠΑΙΔΙΑ	1,35 ΠΑΙΔΙΑ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (εκατ.)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (εκατ.)
8,4	9
ΣΕΝΑΡΙΟ 1	ΣΕΝΑΡΙΟ 2
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ (εισορές-εκροές)	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ (εισορές-εκροές)
+358.000	+758.000
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΖΩΗ (έτη)	ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΖΩΗ (έτη)
81,8 / 86	81,8 / 86
ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ (παιδιά ανά γυναίκα) ΑΥΞΗΝΗ	ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ (παιδιά ανά γυναίκα) ΑΥΞΗΝΗ
1,55 ΠΑΙΔΙΑ	1,6 ΠΑΙΔΙΑ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (εκατ.)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (εκατ.)
9,5	10
ΣΕΝΑΡΙΟ 3	ΣΕΝΑΡΙΟ 4
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ (εισορές-εκροές)	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ (εισορές-εκροές)
-18.000	+382.000
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΖΩΗ (έτη)	ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΖΩΗ (έτη)
76,5 / 82,5	76,5 / 82,5
ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ (παιδιά ανά γυναίκα) ΑΥΞΗΝΗ	ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ (παιδιά ανά γυναίκα) ΑΥΞΗΝΗ
1,3 ΠΑΙΔΙΑ	1,6 ΠΑΙΔΙΑ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (εκατ.)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (εκατ.)
8,3	8,8
ΣΕΝΑΡΙΟ 5	ΣΕΝΑΡΙΟ 6
ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ (εισορές-εκροές)	ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΕΣ ΡΟΕΣ (εισορές-εκροές)
-18.000	+382.000
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΖΩΗ (έτη)	ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΖΩΗ (έτη)
77,3 / 83	77,3 / 83
ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ (παιδιά ανά γυναίκα) ΑΥΞΗΝΗ	ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ (παιδιά ανά γυναίκα) ΑΥΞΗΝΗ
1,6 ΠΑΙΔΙΑ	1,7 ΠΑΙΔΙΑ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (εκατ.)	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (εκατ.)
8,5	9,1

1. ΕΡΗΜΗ ΧΩΡΑ Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ 2050

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/09/2016 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/09/2016

Σελίδα: 3

Από το 2011, οι θάνατοι είναι περισσότεροι από τις γεννήσεις

Από το 1951 μέχρι το 2011 ο πληθυσμός της Ελλάδας αυξήθηκε από τα 7,6 στα 11,1 εκατομμύρια κατοίκους. Πρόκειται για μια αύξηση θεαματική, η οποία πραγματοποιήθηκε παρότι από τη γενιά του 1956 και μετά ξεκίνησε μια προοδευτική μακροχρόνια μείωση της γονιμότητας, η οποία συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Σύμφωνα με την έρευνα της διαNEOσις, μεταπολεμικά δεν υπήρξε στην Ελλάδα το φαινόμενο της έκρηξης γεννήσεων που παρουσιάστηκε σε άλλες χώρες της Ευρώπης («baby boom»). Η αύξηση του πληθυσμού στις τελευταίες δεκαετίες οφειλόταν αποκλειστικά στις κατά περιόδους μεταναστευτικές ροές και στη ραγδαία αύξηση του προσδόκιμου ζωής, το οποίο μέσα σ' αυτό το διάστημα αυξήθηκε κατά 8 χρόνια για τους άντρες και κατά 10 για τις γυναίκες.

Από το 1951, αρχή της περιόδου που εξετάζει η έρευνα της διαNEOσις (απ' όπου υπάρχουν αξιόπιστα στοιχεία), και μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του '70, η αύξηση του πληθυσμού της χώρας οφειλόταν σχεδόν αποκλειστικά στο θετικό φυσικό ισοζύγιο, δηλαδή στο ότι υπήρχαν περισσότερες γεννήσεις απ' ό,τι θάνατοι. Το 1951, για παράδειγμα, στην Ελλάδα είχαν 155.422 γεννήσεις και μόνο 57.508 θανάτους. Η μεγάλη διαφορά υπερέκλυε το αρνητικό μεταναστευτικό ισοζύγιο εκείνης της περιόδου, όταν περί τους 27.000 Έλληνες μετανάστευαν κάθε χρόνο σε άλλες χώρες. Από τα μέσα της δεκαετίας του '70, όμως, και μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του '80, ενώ διατηρήθηκε ο υψηλός αριθμός των γεννήσεων, αναστράφηκε και το μεταναστευτικό ισοζύγιο, καθώς εκατοντάδες χιλιάδες Έλληνες μετανάστευαν επίσημα στη χώρα. Τη δεκαετία του '90 και ως το τέλος της επόμενης δεκαετίας, η αύξηση του πληθυσμού άλλαξε και πάλι κατεύθυνση. Το φυσικό ισοζύγιο σχεδόν εκμηδενίστηκε, καθώς οι γεννήσεις μειώθηκαν πολύ, ενώ η Ελλάδα έγινε χώρα υποδοχής μεταναστών, κυρίως από τους βόρειους γείτονές της. Τη δεκαετία 1991-2001 το φυσικό ισοζύγιο ήταν

θετικό κατά μόλις 20.536 άτομα, αλλά η συνολική αύξηση του μόνιμου πληθυσμού έφτασε τα 563.298. Από το 2011 η Ελλάδα έχει μπει σε μια νέα φάση, πρωτοφανή μεταπολεμικά. Το φυσικό ισοζύγιο πλέον γίνεται αρνητικό (οι θάνατοι είναι περισσότεροι από τις γεννήσεις), αλλά και το μεταναστευτικό ισοζύγιο, παρά την προσηγυγική κρίση, είναι κι αυτό αρνητικό, καθώς πολλοί Έλληνες, κυρίως νέοι επιστήμονες, μεταναστεύουν σε αναζήτηση εργασίας, λόγω της υψηλής ανεργίας. Την 1η Ιανουαρίου 2015 ο πληθυσμός της Ελλάδας ήταν 10,8 εκατομμύρια, δηλαδή ήδη μικρότερος κατά 300.000 από το 2011.

Η έρευνα της διαNEOσις έχει ως σημείο αφετηρίας ακριβώς την 1/1/2015.

Την 1η Ιανουαρίου 2015 ο πληθυσμός της Ελλάδας ήταν 10,8 εκατομμύρια, δηλαδή ήδη μικρότερος κατά 300.000 από το 2011.

Όπως σημειώνει ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, Βύρωνας Κοτζιάμνης, στην παρουσίαση της έρευνας «η οικονομική κρίση καταρχάς αναμένεται να επιταχύνει (και ενδεχομένως και σε ορισμένες περιπτώσεις να αναστρέψει) τις μακρόχρονες τάσεις εξέλιξης των βασικών δημογραφικών συσσωστών». Η γονιμότητα στην Ελλάδα είχε ήδη φθινόσυα πορεία: οι γυναίκες που γεννήθηκαν ανάμεσα στο 1950 και στο 1954 έφεραν στον κόσμο 2 παιδιά/γυναίκα κατά μέσον όρο, ενώ που γεννήθηκαν μεταξύ 1960-64 1,86 και αυτές από 1970-74 (εκτίμηση) 1,60 παιδιά. Την περίοδο 2010-2015, όπως υπολογίζεται από τον ΟΗΕ, η γονιμότητα στην Ελλάδα έχει πέσει στο 1,34 παιδιά ανά γυναίκα. «Η αναβολή των πρώτων γεννήσεων (εξαιτίας, εκτός των άλλων, και των υφιστάμενων δυσμενών κοινωνικοοικονομικών συνθηκών) από τις γενέες,

οι οποίες στα χρόνια της κρίσης θα βρεθούν στις ηλικίες 25-35 ετών πιθανότατα θα οδηγήσει στην επιτάχυνση της τάσης μείωσης του αριθμού των παιδιών τους, εξαιτίας της συγκριτικώς τόσο διατιθέμενου αναπαραγωγικού «χρόνου» όσο και της βιολογικής τους ικανότητας σύλληψης», σημειώνει ο κ. Κοτζιάμνης.

Η μετανάστευση

Ταυτόχρονα, η κρίση του δημόσιου συστήματος υγείας και η μείωση των εισοδημάτων ευρύτερου τμήματος του ελληνικού πληθυσμού είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα έχουν επιπτώσεις στην υγεία του και στη μακροζωία του, σημειώνουν οι αναλυτές της διαNEOσις. Όσον αφορά τις μεταναστευτικές ροές, είναι φανερό ότι σε συνθήκες κρίσης η Ελλάδα δεν αποτελεί «ελκυστικό» προορισμό για οικονομικούς μετανάστες, και πιθανότατα, αν η οικονομική κατάσταση δεν σταθεροποιηθεί, ένα επιπλέον τμήμα των εγκατεστημένων ακόμη και σήμερα οικονομικών μεταναστών στην Ελλάδα θα επιστρέψει στη χώρα του (αν και η πλειονότητα το έχει ήδη κάνει την τελευταία πενταετία). Ταυτόχρονα, θα συνεχισθεί πιθανότατα, εξαιτίας κυρίως της αυξημένης ανεργίας των νέων και στην περίπτωση που αυτή δεν περιοριστεί σημαντικά τα επόμενα χρόνια, η έξοδος κυρίως νέων αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (και δευτερευόντως μόνον ημεδαπέδων ατόμων).

Τα δημογραφικά δεδομένα καθιστούν βέβαιο την περαιτέρω μείωση του πληθυσμού μέχρι τα μέσα της επόμενης δεκαετίας, καθώς τα φυσικά ισοζύγια θα συνεχίσουν να είναι αρνητικά και η δημογραφική γήρανση δεν πρόκειται να ανακοιπέ, υπογραμμίζουν οι ερευνητές της διαNEOσις. Η έρευνά τους διατυπώνει υποθέσεις για το μέλλον, με βάση στατιστικά δεδομένα. Και στα οκτώ σενάρια που διαμόρφωσαν προκύπτει μεγάλη μείωση του πληθυσμού το 2050, από 8,3 εκατ. στο πιο αρνητικό σενάριο έως 10 εκατ. στο πιο ευνοϊκό.

Κάτω από το 40% το ποσοστό των οικονομικά ενεργών πολιτών

Η Ελλάδα γενράει. Στα τελευταία 65 χρόνια ο πληθυσμός της αυξήθηκε κατά 46%, αλλά στο ίδιο διάστημα ο πληθυσμός των κατοίκων ηλικίας άνω των 65 ετών τετραπλασιάστηκε. Ο πληθυσμός των κατοίκων με ηλικία άνω των 85 ετών δεκαπλασιάστηκε. Το 1961 μόλις το 8,3% του πληθυσμού ήταν ηλικίας άνω των 65, ενώ το 26,2% ήταν ηλικίας κάτω των 14. Το 2014 η σύνθεση του πληθυσμού είναι εντελώς διαφορετική: Το 20,5% είναι άνω των 65 και μόλις το 14,7% είναι κάτω των 14 ετών. Η διάμεσος ηλικία (δηλαδή η ηλικία του ατόμου οι γνηριότεροι του οποίου είναι ίσοι σε αριθμό με τους νεότερους) ήταν το 1951 τα 26 έτη, σήμερα είναι τα 44 έτη.

Η τάση δημογραφικής συρρίκνωσης είναι αδιαμφισβήτητη. Καταγράφεται σε μελέτες διεθνών οργανισμών αλλά και της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, που έχουν δημιουργήσει προβολές για τη μελλοντική εξέλιξη του πληθυσμού στην Ελλάδα. Το Δημογραφικό Ινστιτούτο της Βιέννης προέκρινε το 2010 στην εκτίμηση πως ο πληθυσμός της Ελλάδας θα είναι το 2050 11,7 εκατομμύρια άτομα. Η ΕΛΣΤΑΤ το 2007 εκτίμησε πληθυσμό 11,5 εκατ. Ο ΟΟΣΑ το 2005 είχε μιλήσει για 10,6 εκατ., ενώ το Τμήμα Πληθυσμού του ΟΗΕ το 2015 για 9,5 εκατ. Η Eurostat το 2013 είχε εκτιμήσει πως ο πληθυσμός της Ελλάδας το 2050 θα είναι 9,1 εκατ. άτομα. Η έρευνα της διαNEOσις περιέχει και μια ενδελεχή ανάλυση όλων των προβολών που έχουν γίνει ως τώρα από αυτούς τους οργανισμούς. Η διαφορά των προβολών της διαNEOσις, σύμφωνα με τους ερευνητές της, έγκειται αφενός στο ότι χρησιμοποιούν τα πιο πρόσφατα στοιχεία (με ως βάρος το 2015) και αφετέρου στη διαφορετική μεθοδολογία.

Οι ερευνητές της διαNEOσις διαμόρφωσαν οκτώ διαφορετικά σενάρια της πορείας του πληθυσμού ανά πενταετία, μέχρι το 2050. Τα σενάρια προέκυψαν έπειτα από ανάλυση της εξέλιξης της γονιμότητας, της θνησιμότητας και των μεταναστευτικών

ροών των προηγούμενων δεκαετιών στην Ελλάδα και με υποθέσεις για τις συνέπειες της κρίσης και τις γενικότερες κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις και τις δημογραφικές τους επιπτώσεις, κάτι που δεν συμβαίνει στις έρευνες των άλλων οργανισμών. Στα οκτώ σενάρια της διαNEOσις γίνονται συνδυασμοί διαφορετικών τάσεων για τις μεταναστευτικές ροές, τη θνησιμότητα και τη γονιμότητα. Και τα οκτώ σενάρια προβλέπουν ότι ο πληθυσμός της χώρας μας θα μειωθεί σημαντικά, σφαις περισσότερο από όσο δίνουν οι άλλοι οργανισμοί στις συγκρίσιμες προβολές τους.

Οι δημογραφικές τάσεις που καταγράφονται έχουν σοβαρές συνέπειες σε μία σειρά από τομείς. Καταρχάς,

Τα τελευταία 65 χρόνια οι κάτοικοι ηλικίας άνω των 65 ετών τετραπλασιάστηκαν ενώ οι άνω των 85 δεκαπλασιάστηκαν.

σύμφωνα με όλα τα σενάρια, το μέγεθος του πληθυσμού εργασιμής ηλικίας αναμένεται να μειωθεί σημαντικά ανάμεσα στο 2015 και στο 2050. Η μείωση είναι συνεχής στη διάρκεια της 35ετίας, αλλά επιταχύνεται μετά το 2030, λόγω της ένταξης στην ηλικία εργασίας των πιο ολιγαριθμών γενιών. Ο πληθυσμός της παραγωγικής - εργασιμής ηλικίας από 65% του συνόλου σήμερα, θα πέσει σε 55% του συνόλου το 2050, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της διαNEOσις. Αυτή η μείωση θα αποτυπωθεί και στον οικονομικό ενεργό πληθυσμό, που θα μειωθεί από 1-1,5 εκατ. μέχρι το 2050!

Σήμερα, ο πληθυσμός της χώρας που είναι μεταξύ 20-69 ετών είναι 7,1 εκατ. και ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός είναι 4,7 εκατ. Το ποσοστό είναι μικρό, καθώς πολλοί έχουν αποθαρρυνθεί από τη μεγάλη ανεργία και δεν αναζητούν καν εργασία. Το 2050

εκτιμάται πως στις ηλικίες 20-69 θα βρίσκονται 4,8-5,5 εκατ. άτομα, με αποτέλεσμα οι οικονομικά ενεργοί να είναι μόλις 3-3,7 εκατ. Δηλαδή, το ποσοστό τους θα πέσει κάτω από το 40% στο σύνολο του πληθυσμού! Κι αυτό γιατί πέρα από τη γενική μείωση του πληθυσμού, θα έχει αυξηθεί το ποσοστό των άνω των 69 ετών.

Εάν επιβεβαιωθούν οι τάσεις που καταγράφει η διαNEOσις, οι σχολικές τάξεις θα αδειώσουν, αφού ο αριθμός των μαθητών σε όλες τις βαθμίδες μειώνεται δραματικά. Τα προνήπια (3-4 ετών) είναι σήμερα 214.480 παιδιά, το 2050 εκτιμούνται σε 127.730-174.110. Τα νήπια (5 ετών) είναι σήμερα 113.890 και θα είναι 66.110-89.780. Το Δημοτικό σήμερα παρακολουθούν 644.860 μαθητές, ενώ το 2050 υπολογίζονται από 413.350-565.150. Στο Γυμνάσιο βρίσκονται 319.730 μαθητές σήμερα, το 2050 θα κινούνται μεταξύ 210.150-304.450. Τέλος, το Λύκειο σήμερα έχει 321.360 μαθητές, ενώ το 2050 μόνο 212.230-292.140.

Μάλιστα, όπως σημειώνουν οι ερευνητές της διαNEOσις οι διακυμάνσεις του πληθυσμού των ατόμων σχολικής ηλικίας θα είναι ιδιαίτερα έντονες. Περιοδοί πτώσης θα ακολουθηθούν από περιόδους αναστροφής των πρότερων τάσεων και εκ νέου από μια περίοδο συρρίκνωσης, χωρίς οι κρίσεις να ταυτίζονται σε όλες τις ηλικίες. Ως εκ τούτου, ο ασφαλής σχεδιασμός οποιασδήποτε εκπαιδευτικής πολιτικής θα παρουσιάζει εξαιρετικές δυσκολίες τις επόμενες δεκαετίες.

Όπως είναι φανερό, η σημασία των ευρημάτων μιας τέτοιας έρευνας είναι πολυδιάστατη. Κανένας μακροπρόθεσμος πολιτικός σχεδιασμός δεν μπορεί να γίνει χωρίς να ληφθούν υπ' όψιν το μέγεθος και η σύσταση του πληθυσμού. Ασφαλιστικό σύστημα, πολιτική για την εργασία, την εκπαίδευση, την κοινωνική πρόνοια, τη μετανάστευση, ακόμα και για την άμυνα και τις διεθνείς σχέσεις, όλα επηρεάζονται (και ως ένα βαθμό αλληλεπιδρούν) από τις δημογραφικές τάσεις.